

Steampunk Barbie

Jörgosz Lánthimosz görög filmrendezőnek a tavalyi Velencei Filmfesztiválon debütált legújabb filmje a *Szegény párák* (*Poor Things*). Az erősen egyedi vízióval rendelkező direktornak ez volt a negyedik, nem görög gyártású rendezése.

Lánthimosz első három saját rendezésű filmjével (*Kinetta*, *Kutyafog*, *Alpok*), melyekkel hazai terepen kezdte el pályafutását, igencsak felkeltette Hollywood és a filmes világ figyelmét. A rendező sajátos, tabudöntögető témáival, groteszk humorával sokaknál ugyan kiverte a biztosítékot, de az elmúlt majd' tíz évben, miután kiszélesedtek a lehetőségei, sikerült igazolnia egyediségét.

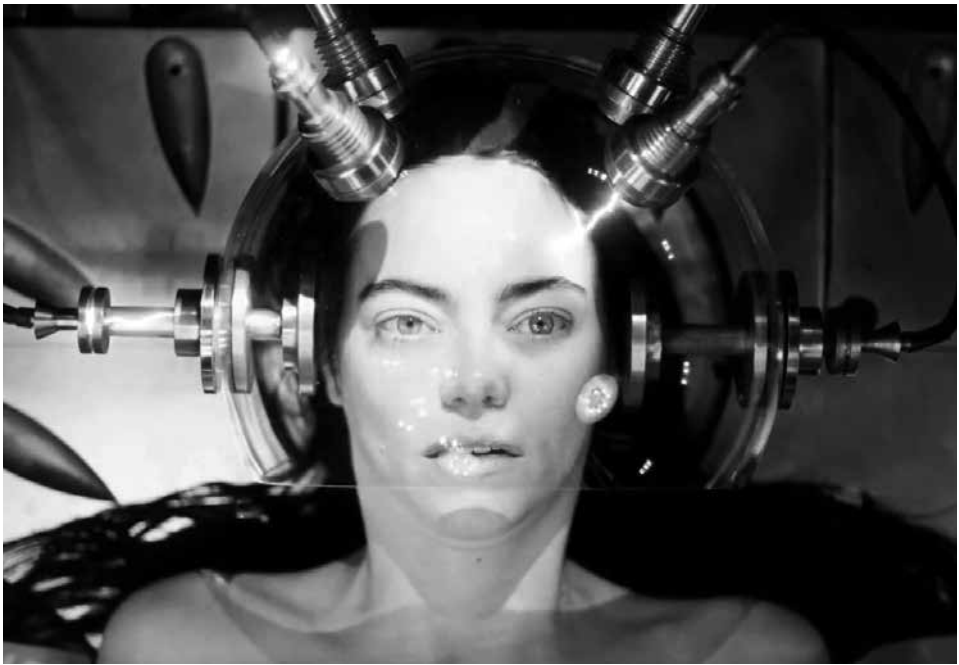
A 2015-ös *A homár* (*The Lobster*), a két évvel későbbi *Egy szent szarvas meggyilkolása* (*The Killing of a Sacred Deer*) című filmjei szélesebb körű közönséghez juthattak el, majd a 2018-as *A kedvencet* (*The Favourite*) már az amerikai filmakadémia Oscar-díjra is jelölte. Ugyanebben a cipőben jár a 2023-ban bemutatott *Szegény párák* is, melyet több kategóriában is jelöltek.

Lánthimosznak ez az első, adaptált forgatókönyvből készült filmje, amit több alapműből gyúrt össze, ám a saját stílusjegyeivel egyedivé téve azt. Az *Alasdair Gray* művéből adaptált forgatókönyv igencsak keveredik Mary Shelley *Frankenstein*-történetével, mindezt egy alternatív viktoriánus korba helyezve.

Sokaknak akár Madách Imrének *Az ember tragédiája* is eszébe juthat, a történet több fejezetre és helyszínre való tagolása miatt. De ami egyből beugrik az edzett filmnézőnek, az kétségkívül a szintén 2023-ban bemutatott, Greta Gerwig által rendezett *Barbie* című film fő mondanivalója.

Lánthimosz filmjének történetében a zseniális elméjű tudós, dr. Godwin Baxter (**Willem Dafoe**) egy, a Temzébe ugró nőt ment ki, és annak még élő magzatának agyát a halott nő agya helyére ülteti. Így jön létre az **Emma Stone** által egyedi módon megformált Bella Baxter, felnőtté válását kísérhetjük végig, egy apró csavarral a sztoriban.

Bella ugyanis látszólag nem kislány, hanem egy gyönyörű nő, mégis úgy

viselkedik, mintha egy-két éves lenne: szókinccse gyatra, mondatai két-háromszavas tőmondatokból állnak, totyogva lépked. Ha nem ízlik neki az étel, kiköpi, ha tetszik neki valami, ugrálva, tapsikolva kacag.

A Bella köré gyülekező férfiak – a visszahúzódo professzorsegéd, **Max McCandless** (Ramy Youssef), a dörzsölt és zuhlött, magát ügyvédnek kiadó **Duncan Wedderburn** (Mark Ruffalo) – arra sarkallják őt, hogy megismerje a világot, burjánzó szexualitása minderre igencsak rásegít.

Lánthimosz szakaszokra bontva mutatja meg Bella fejlődését. A londoni kezdetek után Wedderburnnal Lisszabonba utazik, ahol kiélvezi a frissen megtapasztalt szabadságot és az ügyvéd által kínált bujaság minden árnyalatát.

Alexandriában megismerkedik a való élettel, a nyomorral és a szegénységgel, majd Párizsban lerázza magáról

az időközben menthetetlenül szerelmessé vált Wedderburnt, és kurtizánként tartja fenn magát. Bella utazása végén visszatér Londonba, de a happy end előtt még megismerjük a múltját és a volt férjét, aki előző életében birtokolni akarta őt, ami a film eleji öngyilkosságig vezette főszereplőnk.

Felnövéstörténete pedig nemcsak személyes történet, de emancipáció is, ahogy a teljes elzárttság után megismeri a szabad szexualitást, beutazza a világot, önfenntartó lesz, majd ugyan feleségül megy a vőlegényéhez, de orvos is válik belőle.

Jörgosz Lánthimosz filmje alatt rengeteg inger éri az embert: a film egyszerre vizuális orgia, egyszerre bájos és bizarr, egyszerre hahotázva nevetünk akár perceként keresztül, észre sem véve, hogy már 135 perce a mozivásznat nézzük.

Lencar Péter